

Având vocația unui profet, a celui care de multe ori deranjează minți comode și nepăsătoare, mereu înconjurat și iubit de tineri, pr. prof. Ilie Moldovan în desele sale peregrinări prin țară, seamănă și lasă în urmă, duhul ade-

vărului în Hristos. Una din semințele adevărului o reprezintă și această carte scrisă cu dragoste și acrivie, cu elan duhovnicesc și responsabilitate maximă pentru toți cei care o vor citi și se vor regăsi în ea.

Prof. Violeta Pătrunjel

Mihai Racovițean
„Alexandru Vaida Voievod între Memorand și Trianon” (1892-1920)
 Sibiu, 2000, 253 p.

Cunoscut ca istoric ce abordează istoria modernă și contemporană a României, și de această dată profesorul Mihai Racovițean, surprinde o mare personalitate a istoriei noastre, Alexandru Vaida Voievod. Așa cum mărturisește autorul prin lucrarea dedicată marelui om politic se face un act de dreptate unei generații de ziditori de țară care după 1944, au fost etichetați, ca trădători de neam, dușmani ai poporului, politicieni burghezi reacționari etc. Regimul comunist stalinist s-a grăbit să-i omoare, pe mulți dintre ei la Sighet, Pitești, Canal sau în alte locuri, oameni de o mare valoare națională.

Volumul are în vedere o prezentare monografică a vieții și activității politice a transilvăneanului Alexandru Vaida Voievod, una din figurile de marcă ale mișcării naționale românești, într-o perioadă aflată sub semnul unor mari frământări, dar punctată și de mărețe realizări pe plan național.

Cele trei decenii surprinse de autor, îl încadrează pe Alexandru Vaida Voievod, într-o perioadă de decizii și hotărâri ale românilor ardeleni, dar, și pentru destinul țării întregi prin rolul important pe care l-a îndeplinit în cei doi ani ai lucrărilor Conferinței de Pace de la Paris (1919-1920), care a confirmat pe plan internațional marele act istoric al poporului român de la 1 Decembrie 1918.

Pus la index de istoriografia comunistă, ignorându-i-se activitatea politică de până la 1918, cât și contribuția sa la înfăptuirea Unirii, Alexandru Vaida Voievod, nu s-a bucurat de o

prezentare biografică completă, menită să-i prezinte cu obiectivitate viața și activitatea. Autorul consideră că sunt mai multe cauze care au dus la acest lucru: o parte a contemporanilor săi nu au vrut să înțeleagă complicatul joc politic al lui Vaida din perioada de până la 1918. Apoi, în România interbelică, înaltele demnități la care a ajuns, au trezit invidii, adversarii săi politici punând în discuție credibilitatea sa de om politic. Unele dintre aprecierile negative au survenit și din cauza funcției de prim-ministru din anii crizei economice, timp în care s-a „implicat” în represiunea grevelor muncitorilor, fapt parțial adevărat.

Retras după al doilea război mondial din viața politică, anchetat de securitate, bătrân și bolnav, i s-a stabilit domiciliu forțat în Sibiu, unde a și murit.

În anii de după 1990 au putut fi date publicității scrisorile și memoriile lui Vaida Voievod, până în prezent apărând cinci volume, care reconstituie aspecte din viața și opera politică a omului politic ardelen, mai puțin perioada când s-a aflat la conducerea țării în calitate de prim-ministru sau de ministru. Importantă în acest demers istoric de reconstituire, este și cartea istoricului Liviu Maior, „Alexandru Vaida Voievod între Belvedere și Versailles” (însemnări, memorii, scrisori) apărută în 1993.

Demersul istoricului Mihai Racovițean, de a întocmi o lucrare monografică a lui Alexandru Vaida Voievod, este unul lăudabil și prin punerea în circuitul istoric a unor fonduri documentare inedite, date publicității.

Prof. Violeta Pătrunjel